

Agur Jon, Agur bertsolari!

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA
2017ko otsaila 169. zenb.

KALAPUTXI

AMA, NORA GOAZ?
galdetzen genuen

**ARANTXA
BULLAIN**

**GARBIÑE
ANDONEGI**

**BAT
ZUK**
20. ^{azk} korrika

**AFAGI, ALZHEIMER ETA
DEMENTZIEN AURREAN
MARTXOAK 8**

**ERRUGBI TOPAKETA
MIJOKO ETA PORTUKO
JELA-FABRIKAK**

URBASTER

barne diseinua

- Altzariteria orokorra
- Apainketa proiektuak
- Sukaldeak eta bainugelak
- Gremio koordinazioa
- Etxebizitzaren erreformak
- Lokalen erreformak

BIGARA

Aitor Agirretxea · 688 609 842 · aitor.urbaster@yahoo.es

Rakel Amoros · 688 800 958 · rakel.urbaster@yahoo.es

Sabin Arana kalea 14
48700 ONDARROA
Tel. Fax. 946134186

berriena!!

argi pultsatuen laserra, azaleko orbanak kentzeko eta aurpegi gaztetzeko tratamenduak egiteko, saio gutxitan.

apain
estetika · fisioterapia

estetika onkologikoa

laguntza profesionala estetikako tratamenduetan, gaixotasun onkologikoei aurre egiteko, tratamendu onkologikoekin hasi aurretik eta prozesu guztian zehar, baita bukatu ondoren ere.

Telefonoak

Osasuna

Larrialdiak.....	943 46 11 11
Anbulatorioa.....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Botikak	
Lasuen-Elezgarai	943 19 50 26
.....	626 61 13 92
Lon Apraiz	943 60 32 50
.....	630 05 50 97
Amaia Zalduegi	669 26 22 01
Hiart Burgoa	667 33 88 90
Etxeberría (Elgoibar)	943 74 01 40
Garitaonaindia (Elgoibar)	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar)	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberría (Elgoibar) ..	943 74 12 77
Elena Iraundegi (Eibar)	943 20 11 10

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Anai Arte	943 60 34 10
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Eguneko Zentroa (Deba).....	943 19 23 60
Turismo Bulegoa	943 60 33 78
Bake epaitegia	943 60 70 49
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz pilotalekua	943 60 41 91
Ur Partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak	943 70 07 99
Posta zerbitzua	943 60 30 44

Irakaskuntza

Goizeko Izarra Ikastola	943 60 36 75
San Miguel Ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal Euskaltegia	943 60 37 80
Udal Musika Eskola	943 60 37 80
Haurreskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

ANSOLA taxia	638 672 383
ANTON taxia	666 221 999
XABI taxia	656 289 026
Lurraldebus	943 41 52 08
Pesa Autobusak	902 10 12 10
BizkaiBus	902 22 22 65
EuskoTren	902 54 32 10
Loiuko Aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Parrokia	943 60 39 87
Bikario etxea	943 60 39 88
Santa Catalina eleiza	943 60 32 00

Iritzixa

Auro Ansorregi Altzibar

AZPILLAGA

Esandakoaz gain, zer gehiago esan Azpillagari buruz? Dolu eta min egunak nolanahi ere guretzat. Bizitzak heriotza berarekin, baina ez zaigu erraza egiten bikotean ibiltzea.

Urte asko egin behar atzera Jon Azpillaga ezagutu nuen egunera edo garaira joateko. AEKren izenean, bertso mundaari astindu bat eman nahian berari ere joan gintzaizkion, ea prest izango ote zen bertso-paper lehiaketan laguntzeko. Orduan ere Jon eta Roman pisu astuneko bertsolariak ziren guretzat eta haien babesa behar genuen. Baietz esan ziguten biek ala biek.

Garai haietan, AEK-kook ez ginen Azpillagaren alderdiaren oso gustukoak baina horri muzin egin eta behin ere ez zigun laguntzarik ukatu, bidelagun izan ginen urte luzez. Bera euskaltzalea zen eta horrek zuen garrantzia.

Euskaltegiko ikasleekin Santa Eskean ateratzeko orduan ere sekula ezetz esan ez. Ez dut behingoan ahaztuko; memoriak ez badit hutsik egiten, Azpillaga eta Laxaro ziren koplariak eta herriko tabernetan ari ginen kantuan. Halako batean, taberna batean sartu eta segituan hasi ziren barra atzean zegoena koplazten. Honen erantzuna berriz, piztuta zegoen telebistari bolumena igotzea izan zen, nonbait, ez zuen gure konpainiarik nahi. Isildu eta tabernatik alde egin genuen. Auzo lotsa eta mina izan zen guk sentitutakoa, eta ez guregatik, hain zuzen ere.

Bere ezagupidea lagun, bertso mundura murgiltzen lagundu ninduen eta geroztik dirau nire zaletasunak. 1961 urtean Bizkaiko Txapelduna izandakoak, ondo eramaten zuen belaunaldien arteko jauzia. Oso miresten zituen bertsolari gazteak, era berean bertsokera berria. Etorkizuna zirela zioen behin eta berriz, gustura aritzen zen eurekin.

Ezin ahaztuko ditut, bertso epaile gisa, afari goxoaren ondoren, bertso-paperak kantatu eta haien inguruan izaten genituen bukaezinezko berriketaldiak. Maisua zen bere lanean eta bere jakinduriak askotarako balio izan dit bizitzan. Ziurtasuna eta patxada erakusten zigun Azpillagak. Autokonfidantza transmititzen zekien.

Betirako geratuko da, zendu aurreko bezperan, Aranzubi aurreko bere eserlekuan izan genuen berriketaldia eta elkarri emandako muxua. Agur goxoa izan da gurea.

Ohorea izan da zu ezagutzea eta zure laguna izatea Jon. X

Lurraldebus autobusak

Mallabia - MUTRIKU - Ondarroa

astelehenetik ostiralera							
Mallabia...Ermua...Eibar...Elgoibar..Mendaro..Deba... Mutriku ..Ondarroa							
6:00	6:05	6:15	6:20	6:35	6:45	6:55	7:05
6:45	6:50	7:05	7:15	7:35	7:45	7:55	8:05
egun osoan zehar, ORDURO							
21:25	21:30	21:45	21:55	22:10	22:20	22:30	22:40
Lanegun ostiraletan bakarrik							
22:05	22:10	22:15	22:20	22:30	22:35	22:40	22:50
Ez dira Mendaroko Ospitaletik pasatzen. Ez dira Deban sartzen; geltokia, Urazamendik auzoan.							
larunbatak							
6:45	6:50	7:05	7:15	7:35	7:45	7:55	8:05
egun osoan zehar, ORDURO							
21:45	21:50	22:00	22:15	22:35	22:45	22:55	23:05
jai egunak							
7:45	7:50	8:05	8:15	8:35	8:45	8:55	9:05
egun osoan zehar, ORDURO							
19:45	19:50	20:00	20:15	20:35	20:45	20:55	21:05
GAUEZ lanegun ostiraletan							
	23:55	0:00	0:05	0:15	0:20	0:25	0:35
GAUEZ larunbatetan							
	0:40	0:45	0:50	1:00	1:05	1:10	1:15
Mutrikun: 3:10, 5:10, 6:10							

Ondarroa - MUTRIKU - Mallabia

astelehenetik ostiralera							
Ondarroa.. Mutriku ...Deba...Mendaro..Elgoibar..Eibar...Ermua...Mallabia							
7:10	7:15	7:30	7:50	8:00	8:15	8:25	8:30
egun osoan zehar, ORDURO							
21:20	21:25	21:40	22:05	22:15	22:30	22:40	22:45
22:10	22:15	22:20	22:25	22:35	22:45		
22:40	22:45	22:50	22:55	23:05	23:15		
jai egunak							
8:10	8:15	8:30	8:45	8:55	9:10	9:20	9:25
egun osoan zehar, ORDURO							
20:10	20:15	20:30	20:45	20:55	21:10	21:20	21:25
21:20	21:25	21:40	22:05	22:15	22:30	22:40	
22:10	22:15	22:20	22:25	22:35	22:45	22:55	
GAUEZ lanegun ostiraletan							
23:15	23:25	23:20	23:25	23:35	23:45	23:55	
1:05	1:10	1:15	1:20	1:30	1:40	1:45	
GAUEZ larunbatetan							
23:15	23:25	23:20	23:25	23:35	23:45	23:55	
23:45	23:55	0:00	0:05	0:15	0:20	0:25	
Mutrikutik: 1:55, 3:55, 5:55							

Ondarroa - MUTRIKU - Soraluze

astelehenetik ostiralera					
Ondarroa	Mutriku	Deba	Mendaro	Elgoibar	Soraluze
8:40	8:45	9:00	9:15	9:25	9:40
Mutrikun: 10:45, 12:45, 14:45, 17:45, 19:45, 21:45					
Mendaron: 11:15, 13:15, 15:15, 18:15, 20:15, 22:15					
larunbatak eta jai egunak					
9:40	9:45	10:00	10:15	10:25	10:40
larunbatetan bakarrik					
11:40	11:45	12:00	12:15	12:25	12:40
Mutrikun: 13:45, 17:45, 19:45, 21:45					
Mendaron: 14:15, 18:15, 20:15, 22:15					

Soraluze - MUTRIKU - Ondarroa

astelehenetik ostiralera					
Soraluze	Elgoibar	Mendaro	Deba	Mutriku	Ondarroa
7:40	7:45	8:00	8:10	8:20	8:30
Mendaron: 10:00, 12:00, 14:00, 17:00, 19:00, 21:00					
Mutrikun: 10:20, 12:20, 14:20, 17:20, 19:20, 21:20					
larunbatak eta jai egunak					
8:40	8:45	9:00	9:10	9:20	9:30
larunbatetan bakarrik					
10:40	10:45	11:00	11:10	11:20	11:30
Mendaron: 13:00, 17:00, 19:00, 21:00					
Mutrikun: 13:20, 17:20, 19:20, 21:20					

MUTRIKU - Zumaia

astelehenetik ostiralera					
Ondarroa	MUTRIKU	Deba heldu	Deba irten	Itziar	Zumaia
6:20	6:25	6:40	6:45	6:55	7:10
	11:00	11:15	11:45	11:55	12:10
Mutrikutik: 13:25, 16:25, 18:25					
larunbatak					
	9:25	9:40	9:45	9:55	10:10
Mutrikutik: 12:25, 14:25, 16:25, 18:25, 20:25					
jai egunak					
	10:25	10:40	10:45	10:55	11:10
Mutrikutik: 12:25, 15:25, 17:25, 19:25					

Zumaia - MUTRIKU

astelehenetik ostiralera					
Zumaia	Itziar	Deba heldu	Deba irten	MUTRIKU	
9:10	9:25	9:40	10:15	10:25	
Zumaia tik: 12:10, 15:10, 17:10, 20:10					
larunbatak eta jai egunak					
11:10	11:25	11:40	12:15	12:25	
Zumaia tik larunbata: 13:10, 15:10, 17:10, 19:10, 22:10					
Zumaia tik igandeak: 14:10, 16:10, 18:10					

Bizkaibus

ONDARROA - BILBO

astelehenetik larunbatera		
	lehena	azkena
A3916 Ermuatik	5:40	19:40
Mutrikutik irten: 6:25, 7:25, 15:25		
A3915 Durangotik	6:10	20:10
jai egunak		
A3916 Ermuatik	6:40	20:40
A3915 Durangotik	7:10	20:10
BILBO - ONDARROA		
astelehenetik larunbatera		
	lehena	azkena
A3916 Ermuatik	7:10	22:10
Mutrikuraino: 14:10, 18:10, 20:10		
A3915 Durangotik	7:40	21:40
jai egunak		
A3916 Ermuatik	8:10	22:10
A3915 Durangotik	8:40	21:40

Lekeitio - MUTRIKU - Donostia

astelehenetik ostiralera							
Lekeitio	Ondarroa	Mutriku	Deba	Itziar	Zarautz*	EHU	Donostia
6:15	6:40	6:45	6:55	7:05	7:30	7:45	8:00
9:50	10:15	10:20	10:30	10:40	11:05		11:30
12:50	13:15	13:20	13:30	13:40	14:05		14:30
			16:30	16:40	17:05		17:30
17:50	18:15	18:20	18:30	18:40	19:05		19:30
20:00	20:25	20:30	20:40				
larunbatak eta jai egunak							
8:00	8:25	8:30	8:40	8:50	9:15		9:40
12:30	12:55	13:00	13:10	13:20	13:45		14:10
17:00	17:25	17:30	17:40	17:50	18:15		18:40
19:00	19:25	19:30	19:40	19:50	20:15		20:40

Donostia - MUTRIKU - Lekeitio

astelehenetik ostiralera							
Donostia	EHU	Zarautz*	Itziar	Deba	Mutriku	Ondarroa	Lekeitio
8:00		8:20	8:30	8:40	8:50	9:00	9:35
11:00		11:20	11:30	11:40	11:50	12:00	12:35
14:30	14:45	15:00	15:10	15:20	15:30	15:40	16:15
18:00		18:20	18:30	18:40	18:50	19:00	19:35
20:30		20:50	21:00	21:10	21:20	21:30	22:05
*Zarautz: eskarripeko geltokia - 900 234 555 / **EHU Lanegunetan							
larunbatak eta jai egunak							
10:30		10:50	11:05	11:15	11:25	11:30	12:05
14:30		14:50	15:05	15:15	15:25	15:30	16:05
17:00		17:20	17:35	17:45	17:55	18:00	18:35
20:30		20:50	21:05	21:15	21:25	21:30	21:35
21:00		21:20	21:35	21:45	21:55	22:00	22:35
Igandeetan				Larunbatetan			

www.lurraldebus.eus

902 300 340

www.euskotren.eus

902 543 210

www.bizkaia.eus/bizkaibus

902 222 265

EuskoTren trenak

Donostia - DEBA - Bilbo

	Lehena A-O	Lehena L-J	Azkena egunero
Donostia	5:50	7:50	20:50
Errekalde	5:59	7:59	20:59
Orio	6:14	8:14	21:14
Zarautz	6:20	8:20	21:20
Zumaia	6:29	8:29	21:29
DEBA	6:43	8:43	21:43
Mendaro	6:52	8:52	21:52
Elgoibar	7:01	9:01	22:01
Eibar	7:11	9:11	22:11
Bilbo	8:20	10:20	23:20

Bilbo - DEBA - Donostia

	Lehena A-O	Lehena L-J	Azkena egunero
Bilbo		7:00	20:00
Eibar	6:14	7:14	21:14
Elgoibar	6:24	7:24	21:24
Mendaro	6:33	7:33	21:33
DEBA	6:44	7:44	21:44
Zumaia	7:00	8:00	22:00
Zarautz	7:08	8:08	22:08
Orio	7:15	8:15	22:15
Errekalde	7:29	9:29	22:29
Donostia	7:38	9:38	22:38

Eskerrik asko

Ez omen dago Aranzubi aurreko eserlekua bezalako eserleku erosorik, edo hala esaten zuen behintzat aitonak. Ardoa eskuan, purua ezpainetan eta hantxe pasatzen zituen orduak lasai, patxaran. Santa Eske egunean ere bertan itxaroten gintuen, berari noiz kantatuko zain.

Auskalo zenbat kopia kantatuko zituen makila eskutan eta zapia lepoan hartuta. Gogoan dut sei urte inguru izango nituela lehenengoz aitonari eskutik helduta eskean atera nintzenean; eta garai haietan aitonarekin batera ateratzen ziren zenbaitekin atera naiz aurtan ere.

Berezia izan da aurtengoa. Iritsi bezain laster jarri genituen lazo beltzak makilen puntetan, dolua erakusteko. Keinu bat gehiago. Bezperan ere plaza bete zenuten zapiak lepoan jarrita aitonari bidea eginez. Pozik kantatuko luke aitonak han abestu zuten koplariekin batera. Ziur erantzuteko gogoz geratu zela. Keinu bat gehiago. Elizatik atera eta berehala dantzatu zuten Anek, Aitziberrek eta Naiarak ere. Agur polit bat. Keinu bat gehiago.

Eskerrak eman nahi nizkizuen etxeko guztien partez egun hauetan jaso dugun epeltasun eta maitasun guztiengatik; eman dizkiguzuen animo eta besarkadengatik; bidali eta esan dizkiguzuen mezu eta hitz politengatik. Eskerrik asko.

Badakit aitonak egindako guztia ikusteko aukerarik izango balu, hunkituta egongo litzatekeela, pozik, harro.

Ez omen dago Aranzubi aurreko eserlekua bezalako eserleku erosorik, edo hala esaten zuen behintzat aitonak. Ez dakit eserlekua, edo lekua bera zuen gus-tuko; herriko plaza. Izan ere, aitonari denaren gainetik gustatzen zitzaiona zuekin egotea, zuekin elkartzea, zuei muxuak ematea zen.

Eskerrik asko. Handia zen aitona, baina handiak zarete zuek ere.

Malen Aldalur Azpillaga

Mila esker denoi

Jon Azpillagaren heriotza eta Santa eskea elkartu zaizkigu aurtan... Roman Okelarri egindako omenalditxo gogoan hartuta omendu dugu Jon Azpillaga ere santaes-kaeok...

Larunbatean, heriotzaren saminari gaina hartuta eta Azpillagak Santa Eskerako zuen grinarekin kutsatuta, Mutrikuko kale eta baserrietan ibili gara kopia kantari...

Sekulako jendetza bildu gara aurtan, 90 lagunetik gora... Nagusi, gazte eta gaztetxo... Pozgarria da ohitura zaharrak hainbesteko arrakasta izatea... eta espero dugu aurreran-

tzean ere bide beretik jarraitzea.

Datorren urtean, 2018an, Mutrikuko kaleko Santa Eskeak 50 urte beteko ditu. Ia orduan ere jendetza biltzen garen, Mutrikuko txoko guztietara geure koplekin iritsi behar dugu eta.

Eskerrik asko, Bertso eskola eta Gure Esku Dagoren izenean, soinu eta panderojoleei, koplari eta kantariei eta zuen eskuzabaltasuna erakutsiz limosna eman eta zuen abegi ona erakutsi diguzuen guztioi.

Datorren urtean gehiago.

Bertso Eskola eta Gure Esku Dago

Prekarietateak hiltzen gaitxu!

Otsailak 6ko lan istripuan harira, Mutrikuko Sortu, LAB eta Enai gazte antolakundetik bihurtuta ikusi gea gertakizun hau zabaldu eta egoera hau salatzea. Lehenik eta behin, gure elkartasun eta besarkadaik beruena adierazi nahi dixeulangilianfamilixai, beregertukuai eta bertakolangiliei. Gertakizun honek onartezinak dia! Jakin deunez, Ibarmia enpresia Adegiko presidenteordian enpresia da eta gertakizun hau isilian eta ezkutuan eruaten saiau dia. Zer dake ezkutatzeko? Guk lan istripuetan patronalak dakan erantzukizuna azpimarratu nahi deu eta gogor salatu nahi deu gainea, lan istripua isilian eta ezkutuan gorde izana. Gertakari honek arrazoi eta erantzule politikuak dakaz eta ez gea kantzauko hau salatzen. Esplotatu eta prekarietarian lan etxea bihurtzen gaitxu patronalak. Gu ez goz prest prekarietarian lan ein eta lanian hiltzea kondenatzen gaitxuztenan aurrian isilik geatzeko. Esan bezela, gure elkartasun osua familixai, ingurukuai eta bertakolangiliei.

Mutrikuko LAB, Sortu eta Enai

KALAPUTXIren OHARRA

Honez gero irakurleok jasoko zenuten etxean 2017 urterako **Mutrikuko Gida**, Kalaputxik asmo onez eta irakurleengan pentsatuta argitaratutakoa. Tamalez, tamainako eginkizuna hartuta, dagoeneko huts batzuk egin ditugula ikusi dugu, eta horien berri eman nahi dizuegu irakurleoi, Gidan bertan oikerra zuzen dezazuen.

Zerbitzuen atalean:

Klikart diseinu grafikoa.....663 90 73 82

Melissa Mancini akademia .. 676 39 94 22

Gainera, Elkarleen zerrendan:

Mutriku Natur Taldea

Beharbada, irakurle, beste akatsen batez ohartu zara zeu ere, eta hala izan bada, guri horren berri ematea eskatzen dizugu, gure oraingo akats hori etorkizunean zuzendu ahal izan dezagun.

Eta gure deskuidoa pairatu behar izan duzuenoi, barkatzeko eskatzen dizuegu, benetan.

Kalaputxik irakurleen gutunak plazaratzen ditu. Datozen ordenean eta espazioak eskaintzen duen aukeraren barruan, moztu edo hurrengo hilerako laga dezakegu. Gutunak izen abizenekin bidaliko dira:

Kalaputxi, Barrenkalea 12 behea, 20830 Mutriku edo internet bidez, **kalaputxi2001@gmail.com**

Kalaputxik ez du bere gain hartzen aldizkarian hirugarrenek adierazitako esan-iritzien erantzukizunik.

Argitaratzailea **KARENKA Komunikazio Elkartea**
Barrenkale 12, behea - 20830 Mutriku Tel. 635 748 393
 e-posta **kalaputxi2001@gmail.com**
 Bloga **www.kalaputxi.blogspot.com**
 Laguntzaileak **Mutrikuko Udala** eta **Gipuzkoako Foru Aldundia**
 Kolaboratzaileak **Iñigo Andonegi, Josu Larrañaga, Sexuenea, Bai Txoi!, EMA, Txantxangorri.**
 Tirada **2.250 ale** Lege Gordailua **SS-787/01** ISSN **1579-4792**
 Inprimategia **EUSKALINPRI** Banaketa **Kalaputxi**

Kalaputxi Herri-Aldizkarixak
 Erakunde hauen diru laguntza jasotzen du:

Mutrikuko Udala

Gipuzkoako Foru Aldundia

AFAGI

Alzheimer eta dementzien aurrean

Zahartzaroan sartuta dauden pertsonen kopurua handitzen doan heinean, gero eta ugarriago ikusten ditugu alzheimer eta dementzia gaixotasunak gure inguruan, eta gero eta garbiago azaltzen zaigu nolako eragin duen familiartekoentzat. Orain 25 urte afektatutako lauzpabost familiak sortu zuten Afagi Elkarte, eta elkarte honetako Koldo Aulestia eta Felix Peñarekin, probintzia eta herriko arduradunak, bildu gara euren jardunei buruz jakiteko zein aurrera begira dituzten asmoen berri izateko.

Noiz eta nola sortu zen AFAGI Elkarte?

Alzheimerra jasaten duten familiakoen arteko elkarte bezala sortu zen 1991n. Lauzpabost familiaren artean emanziren lehen urratsak, euren etxeetan gertatutako eritasunak tarteko. Jakina, orduan ez zen ezagutzen gaur adina alzheimerra, denak ziren zahartzaroko dementziak, eta medikuen aholkuz biltzen hasi eta eragina izateko asmoz sortu zuten elkarte.

Hogeita bost urte igaro ondoren, gure hausnarke-tek eraman gaituzte eritasuna, maila familiarra gaindituz, arazo sozial bezala planteatzera, arlo sozio-sanitario batean kokatzera. Esan dezagun eritasunaren ezagutza, azalekoa bada ere, zabaldua dagoela gizartean. Baina gure misioa ezin da hor bukatu, kalitatezko bizitza bat eskaintzea dugu xede, ez soilik afektatuarentzat, baita eurekin batera eritasunaren eragina pairatzen duten familiakoentzat ere. Eta horretarako egokitu beharrean gaude. Bestalde, esan alzheimer gaixotasuna erabiltzen dugula maiz, baina beste dementzia guztiak ere izaten ditugula kontutan. Dementzia sufritzen dutenen artean %70 bat dira alzheimerra sufritzen dutenak.

Zein ikuspegitik jokatzeko asmoa duzue aurrera begira?

Afektatuak gara, baina ezin dugu irudi horrekin bizi; isilean sufrituko dugu, baina eragile aktibo bilakatu behar gara gizartean gaixotasunari buruzko bilakaera bat lortu arte. 2015ean egindako hausnarketaren ondoren, epe motzera begira ari gara helburu estrategikoak aplikatzen, ohiko galderei (zer izan, zer egin, zergatik, nola, norekin...) erantzun eta ekintza planak zehazteko. Eta gauza batekin konturatu gara: mugak ditugula. Afektatuen elkartekideok borondate onenarekin jokatu arren, ez dela nahiko. Arlo ezberdinetan jakitun diren eta esperientzia duten pertsonen beharra dugula asmoak bideratzeko.

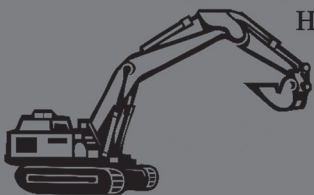
Ildo horretatik dator Donostiako Udalean urtarilaren 11an aurkezpen publikoa egin zuen Aubixa Fundazioa esparru profesional ezberdineko boluntarioen giza-taldea da zahartzaroaren kontzientziazio sozialari, eta bereziki Alzheimer eta beste dementziei bultzada emateko asmoa duena). Arazoa sozializatu beharra dugu, gero eta pertsona gehiago dugu adinean sartua, eta gazteei ez diegu erakutsi gaixotasuna hurbiletik bizitzen. Erronka handia dugu eritasuna errespetuz gizarteratzeko.

Zein nolako ekintzak daramatzazue gaur egun?

Gure gaurko eremu nagusia gaixotasuna duten familiakoei laguntza eskaintzea da. Gutxi gorabehera, urtean 800 bat arreta psikosozial eskaintzen ditugu, eta gure kalkuluetan aurten beste 300 bat familia berri gerturatuko zaizkigu; beraz, lana pilatzen joango zaigu. Euskadiko beste probintzietan arreta-lekuak hiri nagusian kokatuak daude, baina hemen, Gipuzkoan, erraztasunak ematearren, Bulego nagusia Donostian daukagu eta beste 7 delegazio ditugu jarriak, hemen inguruan Eibarren dugu bat, eta Mutrikun bestea (Beheko Plazan, anbulatorioaren lehen-go lokaletan) Lea-Artibaiakoei ere irekia.

Jabetuak gara gaixoarentzat zein garrantzizkoa den psikoestimulazioa, eta, horregatik, bost talderekin hasi ginen Donostian Udalaren laguntzarekin, geroago bi talde Eibarren eta bat Irunen jarri genituen Foru Aldundiaren laguntzarekin, ondoren igaltzen joateko asmoz. Baina krisiak ez duenez bide hori jorratzen lagundu, eta aurrez aurreko psikoestimulazioa garestiegia eta mugatua gertatzen zaigunez gero, alternatiba bezala, programa bat eraiki dugu sare digitalean, internet bidez, etxetik ariketak egitea posible izateko. AFAGI arduratzen da lanak gainbegiratu eta zuzentzeaz.

ANDONEGI
HONDEAKETAK S.L.

MUTRIKU
TEL. 635 73 69 57

Ristorante
azkenEtxe

**egurrezko labean egindako pizzak
italiar sukaldeko zapore guztiak**

parrilladak · ospakizunak
(ezkontzak, familia-bazkariak, taldeentzako menu bereziak...)

**asteazken
iluntzetik
igande
gauera arte**

943 60 34 39 · 636 386 016 · ristorante.azkenetxe@gmail.com · Kalbario gaina, Mutriku

Aubixa Fundazioaren ildotik zein arlo landu nahi dituzue?

Bi hitzetan, gaur arazoa dena aukera bilakatu nahi dugu, eta, horretarako, lau ildo kontuan izanik bideratu nahi ditugu gure lanak: zerbitzu soziosanitarioen kalitatea; zaintzaileen formakuntza (boluntario zein adituena); esparru sozialean, arlo klinikoan egiten den bezala, inbestigazioa gehitzea, eta familiei sortzen zaizkien ondorio juridiko-ekonomikoak aztertzea (11.000 familia Gipuzkoan). Kalkulatzen dugu batez beste 32.000 euroko kostua duela urtean familiarentzat alzheimerria duen norbaiten zaintzak.

Beste eginkizun garrantzitsu bat ere prestatzen ari da Aubixa Fundazioa: adineko izan eta demenzia duten pertsonen eskubideei buruzko dokumentua, *Donostiako gutuna* deituko dena. Osasunaren Munduko Erakundeak %25ean kalkulatzen ditu demenzia duten pertsonen kiko tratatu txarrak, era batekoak zein bestekoak. Epe motzera, behatoki iraunkor bat sortu nahi da adinekoen eskubideen jagoale izango dena.

Prebentzioari garrantzi handia ematen zaio. Zertan ari zarete Deban?

Garbi dago zenbat eta lehenago diagnostikatu alzheimerria orduan eta aukera gehiago dagoela, ez sendatzeko gaurkoz, baina bai gaixotasuna mantsotzeko. Arlo klinikoko terapiak eta psikoestimulazioak emaitza onak ari dira ematen gaixotasunaren mantsotzean.

Zirkunstantzia eta egokitasun batzuk tarteko, Deba aukeratu zen esperientzia pilotu bat aurrera eramateko "Stop Alzheimer 2020" izenarekin. Herri aproposa da, aukera ematen baitu bertan jasotzen diren emaitzak estrapolatuak izateko (1.500 pertsona 60 urtetik gorakoak eta 800 pertsona boluntario).

"Cita Alzheimer", AFAGI, Debako Udala eta, Mendaroko ospitalaren bitartez, Osakidetzaaren arteko akordioa izan da. Arlo klinikoko ardura darama "Cita Alzheimer"ek eta AFAGI arduratzen da analizatuen bizi-ingurua aztertzen. Lehen analisiak egin ondoren, taldetxoak hartzen dira lagin bezala, batetik gaixotasunaren susmoren bat detektatu zaienak, eta, kopuru berdinean, susmorik detektatu ez zaienak, eta horiekin egiten dituzte estudioak. Horretarako, Donostian froga sakonagoak egiten jarraitzen zaizkie: egun osoko frogak egunean hiru pertsonari. Ondorioak oso interesgarriak izango direlakoan gaude, eta, esan bezala, estrapolatzeko modukoak.

Espainia mailako beste elkarteekin harremanik baduzue?

Bai, 300 elkarte pasatxo daude guztira, eta neu izan naiz hiru urtetan konfederakundearen buru, dio Koldok. Daukaten zerbitzua ematen jarraitzea dute oraingoz helburu; horregatik, AFAGI erreferentzia bat da gaur egun Espainia osoarentzat. Hemengo gizarte mugimendua falta zaie, ordea, helburu eta plan berriei aurre egiteko.

Eta gaixoak?

Hara hor beste zutabe garrantzitsu bat. Orain arte gaixoak egoera aurreratuan ezagutu izan ditugu, eta ez zeukaten ezer, edo oso gutxi, ematerik, baina gaur egun, diagnostikatzeko azkarra tarteko, gaixoei galdetu diezaiekegu, eurekin kontatu zerbaite egitean..., esparru berri bat irekitzen zaigu.

Besterik esan nahi duzue?

Bai. Alzheimerren Plana osatu nahi dugu 2018 urterako, eta, dagoeneko, aditu talde bat ari da lanean boluntario bezala. Eta beste gauza bat ere azpimarratu nahi dugu: ardurak instituzioen esku daudela, eta gu laguntzaile batzuk besterik ez garelako. x

943 60 36 21
nereasolo@hotmail.com

Emakume zein
gizonezkoentzako
**ileapaindegi
berria**
Beheko plazan.

**Animatu eta etorri
ezagutzera!**

Igeltseritza orokorrean, Txalet, Erreforma...

Tel. 943 60 44 10 / 670 41 42 23 - 24
Olatz Auzoa, Urrestieta Baserria - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

MUTRIKU FT-K BAZKIDE KANPAINA

Urte hasierarekin batera, Mutriku FT bazkide kanpainari hasi zuen eta oraindik ere garaiz dabilta bazkide egin nahi dutenek.

Bazkide eta egiteko orriak herriko honako establezimientuetan aurkitu daitezke:

Iparragirre altzariak, Bar Puerto, Aranzubi, Zubiaran, Bare Bare, Txalaparta, Alkolea ardotea, eta Futbol zelaiko taberna.

Orria hartu eta betetakoan, establezimendu horietako batean entregatu. Ondoren, bazkide-kuota kobratuko da eta bazkide-txartela etxera bidali.

Norbere kabuz ere egin daiteke ordainketa Mutriku FTren kontu batean. Kontzeptua, *Bazkide-izen abizenak*. Horrela eginez gero, bazkide-txartela betetzea eta establezimendu baten utzi, mesedez.

Kutxabank: ES44 2095 5056 17 1061907035 . **Laboral Kutxa:** ES78 3035 0188 93 1880003653

Kuotak: Arrunta, 50 euro; Jubilatua eta 21 urte azpikoak, 20 euro. Familia bonoa, 100 euro.

(seme-albaren bat futboleko ari bada eta jokalaria kuota ordaindu bada, kuota arrunta %50 merkeago: 25 euro)

Argazkia: Nerea Bedialauneta, HITZA

HILERRIAN KOLUNBARIOAK IPINI DITUZTE

Azken urteetako asmo bat betetzen ari da eta herriko hilerrian kolunbarioak ipini dituzte, erraustak gordetzeko potoak gordetzeko apalategiak. Aurki izango dugu mutrikuarrok gure hilen gorpuzkiak hilerrian gordetzeko aukera.

Jakina da gero eta jende gehiagok erabakitzen duela hil ondoren erraustea, eta ondorioz ez lurperatzea. Horrelakoetan erraustak han-hemen zabaltzeko aukeraz gain, hilerrian gordetzeko ere izango da.

Hamar urtez erabili ahal izango da kolunbarioa eta 150 euroko kostua izango du, 10 urteetarako. Gainera, lurpetik ateratako gorpuzkinak erraustu ondoren ere kolunbarioetan gorde ahal izango dira.

HERRI GALDEKETA

Gure Esku Dagok Maiatzaren 7an Herri Galdeketa egingo du Mutriku eta inguruko herri askotan ere bai... Orion hasi eta Lekeitiorainoko olatuak kostatzen eta barnealdea astinduko ditu Urola-Kostan, Debabarrenean eta Lea Artibai eskualdeetan... Herriarrok erabakitze eskubidea gauzatze-ko aukera izango dugu... Herri bakoitzean egingo den galderari BAI edo EZ erantzuteko aukera izango dugu.

Nolako herria irudikatzen dugu etorkizunerako? Zenbaterainoko lurraldea? Euskal estatua? Burujabea? Independentea? Borondatez eta berdintasunean beste estatuekin elkartua? Elebakarra? Eleanizduna? Zenbat gauza dauzkagu oraindik zehazteko...

Herri galdeketa egin aurretik gutxieneko atxikimendu sinadurak behar ziren eta lortu ditugu, 700dik gora. Galdera erabakitze-ko ere gabon bueltan jaso genituen etxeetara bidalitako orriak eta herriarrek egindako aukerak... Orain kontzeptuak eztabaidatu eta galdera adostu behar dugu... Laster izango dugu horretarako aukera...

Galdera ere geure esku dago....

ASTIGARRAGA ANAIAK, S.L.U

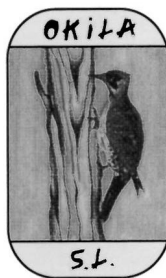

ERAIKETAK

Tel.: 943 60 40 86 / 667 411 938

e-mail: astigarragamutriku@outlook.es

Txurruka Tteak., 28 behe - 20830 Mutriku (Gipuzkoa)

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

GIPUZKOAKO HERRIARTEKO TALDEKAKO BERTSOLARI TXAPELKETA

Otsailaren hasieratik maiatzaren 27ra bitartean, Gipuzkoako Herriartekoa izeneko taldekako bertsolari txapelketa egiten ari da, herriz herri. Herriartekoarekin, Gipuzkoako herrietako bertso mugimendua bultzatu, indarberritu eta ikusarazi nahi da.

Mutrikuko Bertso Eskolako kideak debarrekin eta mendarorrekin batera jardungo dute **Arnope** deitu duten taldean eta honakoak izango dira kideak: Xabi Astigarraga, Iñigo Arrizabalaga, Imanol Lekunberri, Manex Astigarraga, Antton Aizpurua eta Iñigo "Beitxi" (bertsolaria), Unai Belaustegi (gai-jartzailea), Eñaut Lertxundi (epailea) eta Abel Irizar (ordezkaria).

Lehenengo faseko hitzorduak:
Otsailaren 17an Villabonako gaztetxean: Amasa-Villabona eta **Arnoperen** artekoa.

Martxoaren 4an (zapatua), Mutrikuko gaztetxean:
Arnope eta Hernani 2 taldeen artekoa.

14:30ean bazkaria, eta bertso saioa 17:00etan.
Mutrikuko saioan Arnope taldean Xabi Astigarraga eta Imanol Lekunberri mutrikuarrek eta Antton Aizpurua debarrak kantatuko dute.

Animo, ba, gaztiak!

Argazkia: Mutrikuko Bertso Eskola

Gipuzkoako Herriartekoa jarraitzeko:
www.bertsozale.eus, @GBertsozale (Twitterren) eta Gipuzkoako Bertsotzale Elkartea GBE (Facebooken).
Twitterren, #herriartekoa traola erabiliko dira.

GAZTETXO ETA GURASOEKIN MENDI IRTEERA

Burumendi Mendi Elkartea eta Oihana Kortazar mendi korrikalari txapelkunak antolatuta, martxoaren 5ean Zifunako kobazulotara mendi irteera izango da. Hitzorduaren helburua batez ere herriko gaztetxoaren artean mendizaletasuna bultzatzea da, kirola familian eginez eta gure inguruko mendiguneak ezagutuz. Horregatik, etortzera animatzen zaretenoi, posibe bada behintzat, seme-alabekin batera etortzea eskatzen da.

Gaztetxoenei zuzendutako urteko lehen irteera izango da hau, baina herritarren erantzuna ona bada, asmoa da urtean zehar irteera gehiago egitea. Irteera guztietan Burumendi Mendi Taldeko kideak eta Oihana Kortazar mendi korrikalariaren konpainia izango da.

Irteera, goizeko 9:30ean goiko paradako autobus geltokitik. Herritar guztiok zaudete gonbidatuta. Animatu!

KORRIKA BATZORDEA

Aurtengoa Korrika gure herritik igaro behar den urtea denez, hasia da lanean herriko Korrika batzordea.

Batzorde horretan parte hartzea librea da eta helburua da, batetik, Korrika herritik pasatuko den eguneko prestaketa-lanak egitea, eta bestetik, aurreko asteetan girotzea prestatzea eta Korrikaren mezuaren lanketa egitea, ahal den neurrian.

20. edizio honetan, Hizkuntza eta Kultura aniztasunaren garrantzia azpimarrat nahi du Korrikak. BATZUK. Horixe du leloa Korrikak, eta batzuk dira gure Euskal Herrian biltzen diren hizkuntzak eta kulturak. Eta Mutrikun ere BATZUK dira, batzuk gara.

Asteazkenetan, 7etan, Luardon. Zatoz zeu ere.

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

txirritxa
.com

**SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAK!**

Tel. 946 832 600

Gardotza Industridea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

Chrysallis elkarte

Hautsak harrotu ditu Chrysallis Elkartiak ateratako kartelak. Kartelean lau neska-mutilen marrazkiak daude eta hau esaten du:

***"Badira zakila duten neskak eta bulba duten mutilak!"
Horrelaxe da!***

Kartela, oso pedagogikoa da ze bertan azalpenak ere azal-tzen dira:

"Hautzaroan beren identitatea ukatu zitzaie heldu transexualen suizidio-saiakeren tasa %41ekoa da. Adingabe transexualekin berri-ki egindako ikerketek agerian uzten dute haien identitatea errespetatu eta laguntzen denean, bizi-kalitatearen eta zorientasun mailaren adie-razleak adin bereko gainontzeko biztanleen ant-zekoak direla."

Facebookek debekatu egin zuen kartela, gero ontzat hartu behar izan zuena, ez aurretik protesta asko jaso gabe. Kaleetan jarritakoak ere zirriboratu egin zituzten. Gertatu-takoa ikusita, kanpainaren egileak babesteko, makina bat jendek, elkartek, ikastetxek eta erakundek aldeko adie-razpenak idatzi, eta gaitzetsi egin dituzte facebooken eta erasotzaileen zentsurak.

Elkarte hau gurasoek osatzen dute, transexualitate egoeran dauden haurren gurasoek. Maita-sunez eta euren beharretan sostengu emanez laguntzen diete bidean. Elkar-tean sentsibiltate politiko eta erlijioso guztietako familiak daude, eta beren seme-alaben zorientasunaren aldeko borrokan bat egiten dute. Zeintzuk aurkako arrazoi egon litezke, ez badira aurriritzi ideologikoak? Ezagutza bultzat-zea hobeto ez? Nork erabaki behar du pertsonaren iden-titatea, genero adierazpena? Neska-mutil guztiek bezala, ez al dute behar arreta eta laguntza? Zer dela eta batzuk onetsi eta besteak baztertu? Zer paper jokatzan dute ho-lakoetan gurasoek, lagunek eta hezkuntza komunitateak?

Jakintzazue EMAGunean laster, hitzaldia izango dela gai honi buruz. Bitartean, hemen informazioa:

www.chrysalliseh.eus

emakumeakmutrikunabian@gmail.com

EMAKUMEEN NAZIOARTEKO EGUNA

OTSAILAK 24, ostirala

19.30etatik 19.00etara, EMA Gunean
"ta naiz" Herriko gize
ideo-erabak

MARTXOAK 5, igandea

19.00etatik 19.00etara
"te" Zine Fo

MARTXOAK 8, asteazkena

Plazan

MARTXOAK 9, osteguna

Arratsaldeko 18.00etan, EMA Gunean
Kafe Tertulia, Alicia Satueren eskutik.

MARTXOAK 11, larunbata

Arratsaldean, Miruaitz Frontoian
"Pala txapelketa" Mutrikuko emakume palis-
tekin

MARTXOAK 19, igandea

Arratsaldeko 6etan, Zabielen
"Garaiz ikasi" Txotxongilo ikuskizuna
BIHAR taldearen eskutik

MARTXOAK 19-26

Sexologia saioa
DBH1 eta 2ko gazteentzat
16.00etatik-18.00etan, EMA Gunean
DBH3 eta 4ko gazteentzat
18.00etatik-20.00eta, EMA Gunean
IXA Sexologia eskolaren eskutik

MARTXOAK 26, igandea

Arratsaldeko 19:00etan Zabielen
Ipuin kontaketa helduentzat
"Limondoak, mitxoletak eta boleroak"
Amaia Arriaran kontalariaren eskutik

APIRILAK 7, ostirala

Iluntzean, Gaztetxean
"Erradikalak gara" ikuskizuna, Bea eta Aneren
eskutik.

APIRILAK 8, larunbata

Goizeko 10.30-14.30, EMA Gunean
Rap-etik "Jabekuntza feminista" tailerra.
Nerea Loron "La Furia"ren eskutik

APIRILAK 20, osteguna

Hitzaldia: "Transexualitatearen eragina"
Chrysallis taldearen eskutik
Arratsaldeko 18.00etan, EMA Gunean

ANTOLATZEN ARITU DIRA: K:
IXA Sexologia eskola, H (Ikaste
txeak, Guraso elkarteak, CERer
taldea), EMA, Udala, C

GREGORIO AZKUE

POTERO

DENDA.....943603643

OKINDEGIA.943604512

Camping

Galdona

JATETXE ETA ERRETEGIA

Galdona Baserria

Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

11 amets 11 urrats

eskuratu zure .eus domeinua

ZER DA?

.EUS domeinua tresna bat da, interneten euskara beste hizkuntzen mailan kokatzen duena, normalizazioan lagunduko duena eta nazioartean aitortza eskaintzen diona. Gaur egun euskal kulturaren komunitatearen lehen mailako domeinua da.

ZEINENTZAT?

Erakundeak. Enpresak. Elkarateak. Norbanakoak... Webgune bat duten edo egin nahi duten guztientzat.

ZERGATIK?

Identitatea adierazten du.
Merkatura eta berezerora gerturatzen du.
Bilatzailleen identifikazioan lagungarri izango da.
Marka eta domeinua babesten du.

EUSKAL HERRIAN zabaltzen ari da beraren erabilpena, gaur egun **.COM** eta **.NET** domeinuen jarraian dago jada. Catalunyan **.CAT** badaukate aspaldidanik eta

gehiengoak erabiltzen du, ikusi orduko antza ematen diogu nongoa den, eta identifikazioa errazten da. Helburu berdinegatik sortu eta publiko egin zen hemen duela bi urte, eta dagoeneko **.EUS domeinuak baditu 6000 erabiltzaile**.

Erakunde, elkarate eta ekimen batzuen adibideak: www.mutriku.eus / eibar.eus / dantzaneus.eus / astieskola.eus / urtxintxa.eus / bagera.eus / dya.eus / seaska.eus / ehu.eus / eitb.eus / sare.eus / ...

Erregistratzeko informazioa eta laguntza hemen aurkituko dituzu: **www.domeinuak.eus**.

Gehiago izatean, orain merkeago gainera, 30 eurotan.

GEUK ERE EKAR DITZAGUN WEBGUNEAK GEURERA

baitxoelkartia@gmail.com

DeMasa

pinpirin
estetika zentroa

Barrenkale 9, behe Mutriku
Tel. 943 02 91 34 - 650 341 768

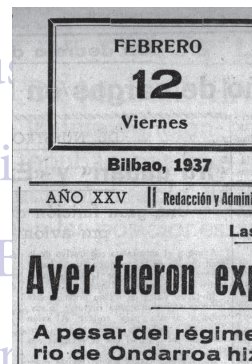

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behe MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

Herritik irtetean galdetzen gauen: Ama, nora goaz?

Dagoeneko 80 urte dira Espainiako Gerra Zibilak Euskal Herrian zauri sakonak utzi zituela. Orduko oroitzapen gorena Gernikaren bonbardaketa bada ere, bada istorio bat urte horietan guztietan ezkutuan mantendu dena, isilpean. Istorio honetako protagonistak ez dira Frankoren kontra borroka egin zuten ohiko gudariak. Emakume anonimoak dira: Gerra Zibilean Gipuzkoatik kanporatu zituzten emakumeen eta beren haurren istorioa.

1937ko neguan Gipuzkoako 14 herritako 1.000 emakume kanporatu zituzten. Errepublikaren alde frentean borrokan ari ziren gizonen emazteak ziren, abertzaleak eta errepublikazaleak. Senarrak frentetik itzultzen ez baziren Gipuzkoatik kanporatuak izango ziren. Haien etxeetatik bota zituzten, eta, seme-alabak besoetan hartuta, norabide jakinik gabeko bidaia hasi zuten. Guztira, 105 mutrikuar emakume eta haur bidali zituzten herritik. Garbiñe Andonegi Belaustegi eta Arantxa Urreizti Bullain ume haietako bi ziren. Eta hurrek amei galdetzen zieten: "Ama, nora goaz?"

Umeak zineten arren, ondo gogoratzen duzue garai hura...

Amarekin eta anai-arrebekin batera egindako ibilaldi hura askotan izan genuen hizpide etxean, eta barru-barruan gorde dugun altxorra dugu. Seguruena, ez da asko hitz egin garai hartako gehiegikeriez, baina horrek bizikidetzaren hobia ekarri duela esan daiteke. Orduko kontuak etengabe berrituz jardun bagenu... Gurasoek gauza txar haiek barkatzen eta ahazten ikasi behar genuela esaten ziguten, eta hala egin genuen gehienok, baina ahaztu..., ahaztu ezin da.

Askotan, baina, gazteagoek orduko kontuengatik galdetutakoan amak-eta isiltzeko eskatzen zuten, oroitze hutsak gonbitolarria ere sortzen zielako. Isiltzea nahiago zuten gure aurrekoek, oroitzeak eta gauzak gertatu ziren moduan kontatzeak kalte handia ekarriko zuelakoan.

Herriko zeintzuk kanporatu zintuzteten?

Abertzaleak ginelako kanporatu gintuzten. Batzuk aita gudari zebilelako, beste batzuk gudariei laguntza eman zietelako, kontua izan zen herrian bertan egindako salaketak tarteko 105 lagun, emakume eta haur, alde egin behar izan genuela.

Dena edukitzetik ezer ez edukitzera, egun batetik bestera...

Pentsatu, gizon batzuk itsasoan arrantzan eta etxera iritsi zirenean andra eta seme-alabak kanporatuak izan zirela.

Gogorra joan zen. Etxeak eta ondasunak ere errekitatuak izan ziren... Ez geneukan asko, baina geneuzkan gauzak kendu egin zizkiguten. Abertzaleen eta errepublikazaleen aurkako jendea jarri zen agintzen, eta gogor jokatu zuten gure kontra.

Herritik alde egin eta ibilaldi neketsu bat hasi...

Ondarroan barrena irten ginen, eta ondarrutarrek harrera bikaina egin omen ziguten gainera, amak-eta kontatzen zigutenez. Handik, Lekeitioraino heldu ginen. Lekeitio, batzuek itsasontzia hartu eta Iparraldera alde egin zuten, eta beste batzuk, frentean barrena, Bilboraino, batzuk familia osoak, gainera. Gure ama -dio Garbiñe-, han joan zen zortzi ume hartuta; Martin Txikinekoak, Garciatarrak, Usobiagatarrak... familia ugariak eta amak ume bakarrarekin ere bai, han joan ginen denok.

Bilbora joan ginenok frentean barrena joan behar izan ginen, eta gudariak modu bikainean zaindu gintuzten ibilbide osoan zehar. Gu bideak hiltzea nahiko zuten batzuek, baina onik atera ginen!

Eta Bilbora iristea lortu...

Iritsi ginen Bilbora eta han egon ginen, modu ezin hobean hartu gintuzten etxeetan edota familiakoetxeetan, frentea aurrera egin eta frankistak inguruetaraino heldu zirenera arte. Orduan, Bilbo jaustear zela, itsasontzietan sartu eta Donibane Lohitzunera eraman gintuzten. Batzuk heldu ziren Iparraldera eta hango etxe lagunetan errefuxatu ziren. Itsasontzi batzuek, ordea, ez zuten zorte hori izan, eta frankistek abioien bonben artean atxiklotu zituzten, Pasaera eraman eta handik... auskalo nora eramango zituzten. Gu -dio Arantxak- Almirante Cervera gerra ontziak harrapatu gintuen eta Pasaera eraman, baina inhes egitea lortu zuen amak eta Mutrikura itzuli ginen.

Iparraldera eta Europa aldera ere bai...

Frankistak Bilbora sartzea espero zenez, mutilak itsasontzietan sartu eta Europako herri lagunetara bidaltzea erabaki zuen gure Gobernuak, eta han joan ziren itsasontzikadak Errusiara, Ingalaterrara eta Belgikara. Gureak Belgikara eraman zituzten, eta handik bueltan flamenkoz egiten zuten hizketan. Oso ondo hartu zituzten han, baina ama batentzat umeak hain urrun eta ezer jakin gabe edukitzea gogorra zen. Haiek etxera bueltatzea gauza haundia izan zen.

Amak esaten zuen herritik bialdu gintuztela bi dean galduko edota familiak desegingo zirelakoan, baina

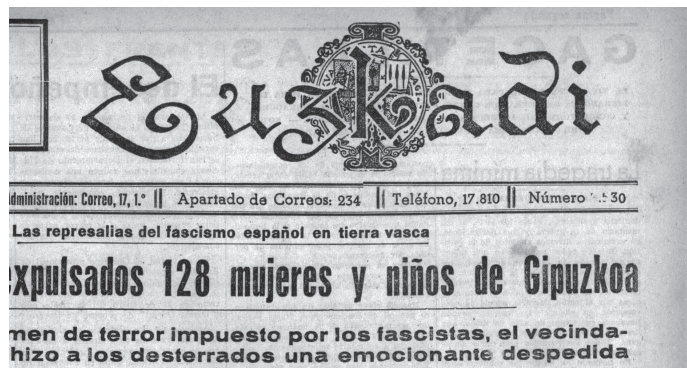
ELGOIBAR - DEBA
optika audio

RPS 183/12

DEBA, Ostolaza 7 - Tel. 943 19 21 92
ELGOIBAR, San Frantzisko 21 - Tel. 943740359

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

herrira lehen baino gogorrago itzuli ginen, eta familiak trinkotuta!

Herrira itzulita, bizitza berreraiki beharra izango zen...

Ez zegoen beste erremediorik. Herrira itzuli ginenean etxerik gabe eta ondasunik gabe aurkitu ginen. Zorionez, familiak eta inguruak emandako laguntza hor egon zen. Hala ere, errepresioak jarraitu egin zuen eta herrira bueltatuta espagnolismoaren eta frankismoaren inposaketa pairatu behar izan genuen, modu ankerrean askotan. Gorrotoa eta gaizki ikusia bizi genuen garai haietan. Mutrikun orduan ere denok ezagutzen genuen elkar, eta zu hor eta ni hemen pentsatuta bizitzen ikasi behar izan genuen.

Gutxika-gutxika, makina bat lan eginda eta izerdi botata, lortu zuten gure gurasoek familia aurrera ateratzea eta gaur arte behintzat iritsi gara!

Eskolan ere, mojekbazekite hari eskern edo sustatzen zuten erregimenaren aurkakoak ziren familietakoak ginela eta baztertu egiten gintuzten, baina horrek gogortu baino ez gintuen egin. Guk bagenekien zer ginen, eta zer ez genuen nahi.

Gaur telebistan egunero ikusten ditugu errefuxiatuak...

Edozein pertsonarentzat dira irudi hunkigarriak telebistako horiek, baina zuzen-zuzenean egoera hori bizi izan genuenontzat... Gauza asko datozkizu burura, eta negar egiteko gogoa ere bai. Berdin-berdin joan ginen geu ere.

Nik sarritan pentsatzen dut—dio Arantxak—zenbat eta zenbat sufritu behar izan zuten gure gurasoek, amek batez ere. Gure ama mantoko umea besapean hartu eta hiltzera kondenatuta zegoen senarrak hil aurretik haurra ezagutzeko bidaia abiatzea frentean barrena... Beste ama batzuk sei-zazpi-zortzi umeren kargu egin beharra... Haurrak itsasontzi batean sartu eta erbestera bidali behar izatea... Zenbat sufritu zuten emakume haiek!

Gaur egun oraindik jendea herritik kanpora, norbere etxetik kanpora bialduta ikusteak bihotza apurtzen du. Gu behintzat, herritik kanpo, baina lagunak aurkitu genituen bidean eta ez ginen bakarrik egon. Gaur egun, ordea, hori ikusten dituzu inork nahi ez dituela. Penagarria.

Garbiñerekin eta Arantxarekin batera, beste hamar lekukok emandako testigantzen bitartez BALEUKO ekoizte-txearen “Ama, nora goaz?” dokumentala ikusgai izango da zineetan. Eta Mutrikura ere ekarriko da. Hemen adierazitakoen eta bizipen gehiagoren berri izateko aukera bikaina. Adi egon noiz-nongoak jakinaraziko dira eta. x

Karenka

Asuncion Lopetegi Oiarzabal Maria Milagros Arrieta Eusebia Berakoetxea Bengoetxea Irene Garcia Josefa Osa Egaña Maria Jesus Usobiaga Izaskun Usobiaga Carmen Martinez Perez Consuelo Jepe Manolo Jepe Maria Bollain balentziaga Arantzazu Urreiti Bollain Araceli Martinez Perez Josefa Galdotz Zabaleta Iñaki Agirregomezkorta Vicenta Oiarzabal Etxeberria Rufo Ribano Paula Mendizabal laskurain Igancio Zendoia Luis Zendoia Jon Zendoia Maria Barrenetxea Galdotz Magdalena Lizardi Itzagirre Iñaki Arrizabalaga Lizardi Martin Arrizabalaga Lizardi Bernardin Arrizabalaga Lizardi Jon Arrizabalaga Lizardi Xabier Arrizabalaga Lizardi Basilisa Aranberri Itziar Maria Fermina Oiarzabal Mateo Oiarzabal Nazario Oiarzabal Jose Oiarzabal Luis Oiarzabal Purificacion Sustaeta Olabe Lore Aniceto Modesto Francisca Martina Belaustegi Baldor Miren Lore Andonegi Josue Andonegi Jose Luis Andonegi Josu Andonegi Narciso Andonegi Sabin Andonegi Garbiñe Andonegi Miren Andonegi Romualda Burgaña Furundarena Joseba Basterretxea Juana Belaustegi Sustaeta Jokin Egurbide Eurne Egurbide Luisa Larrañaga Zenekorta Isidro Altube Ramona Egurbide Basurto Eurne Burgaña Jacinta Altuna Urkiri German Bastida Irene Etxabe Letona Eugenio Egurbide Iñaki Egurbide Itziar Egurbide Justina Maeztu Azkarraga Eurne Arrieta Eli Arrieta Luisa Agirrebengoa Basurko Maria Angeles Ibon Joseba Demetria Isusi Aizpurua Carolina Garcia Ines Garcia Maria Garcia Miguel Garcia Lorenzo Garcia Luis Garcia Eusebia Beristain Esnaola Amaia Saizarbitoria Concepcion Esnaola Beristain Pedro Maria Iriondo Belen Iriondo Milagros Jose Maria Iriondo Benita Zubikarai Ikarano Leonardo Zenekorta Juanita Andonegi Barrenetxea Luis Alberdi Bonifacio Alberdi Soledad Uranga Alberdi Maria Osa Amutastegi Antonio Sanchez Reyes Sanchez Esteban Sanchez Benita Ituarte Dominica Zubigarai Angiritxea Maria Dolores Yurrita

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

APALLU
ITURGINTZA

Telf.: 600 316 381 - 943 02 98 61
San Agustin,3 - Mutriku

apallu@apallu.es

www.apallu.es

Mijoko eta portuko jela-fabrikak

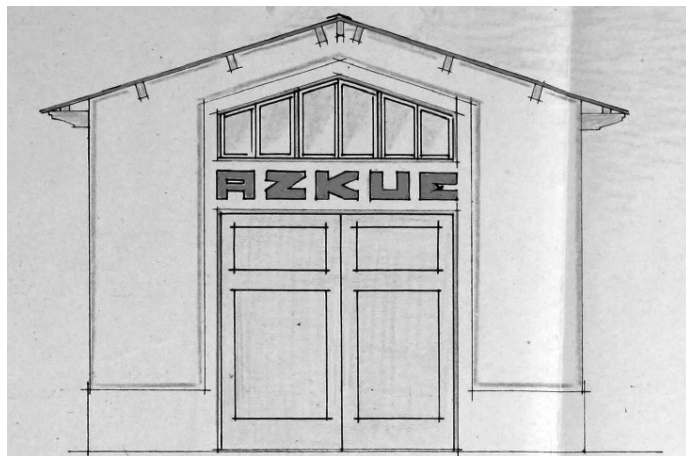
Aurreko Kalaputxin, eguraldi hotzak sortutako *gaintzierra*, izotza eta jelia aitxatu genduzen. Baiña bada beste *jela* klase bat, arraiña, jatekua, edarixa... fresko mantentzeko ibiltzen dana. Gaur egunian jela hori modu artifizialian egitxen da, errez gaiñera, etxe eta tabernetako izozkaillu edo konjeladoretan. Baiña, sasoi baten ura fabrikari baiño ezin zeiken “jelatu”, *jela-fabrikari*.

Poterokuak eta lehelengo jela-fabrikia

Azkue famelixakuak —poterotarrak—, ezagunak dira Mutriku, batez ere Barrenkaleko okindegi edo *pana-deixari* esker. Lehelengo poterotarrak XIX. gizaldixaren amaiera aldera ailegatu ziran Elgoibartik, tartian Gregorio Azkue Bernedo (Elgoibar, 1867-1926) okiña. Ogixa egitxen abillak, zentral elektrikua ere euki zeuen Mijuan... baiña hain ezaguna ez dan fabrikia ere euki zeuen: *jela-fabrikia*.

Kontuan hartu bihar degu artian Mutrikuko maiñelek ez zaukela izotzik herrixan atunetara juateko. Beste portu batzuetara juan bihar izaten zeuen jelia hartzera. Hori ikusitxa eta negoziua egon zeikelakuan, aitxatu degun Gregorioren seme batek, Gregorio Azkue Rementeriak (1903-1979), jela-fabrikia jartzia erabaki zolan, nun eta Mutrikutik Ondarruarako bidian, Mijuan. Mijua baillaria Ondarrua eta Mutriku artian egonda... biportu etarasaltzeko aukeria eukiko zolan. Gaiñera, azkuetarrek elektrizidadia sortzeko zentrala ere bazaken Mijuan eta, gaiñera, han ez zautan ur faltarik. 1936. urtian udalak fabrikia egitxeko baimena eman zixuen eta urte hartantxe altxatu zeuen jela-fabrikia, Tetuan baserrixaren parian. “*un pabellón de una sola planta, en parte cubierto por terraza y en parte por tejado de uralita, [...], ocupando en total 244 metros cuadrados*”.

Jela-fabrikia hortan lan egindako Alfredo Azkue Gerekarekin (Mutriku, 1924) hitz eginda jakin degu etxeko negoziua zala. Alfredok, Gregorioren illobak, goguan dauka oraindik udan egoten zala lanik haundixena, atunaren kosteran. Holakuetan, 3 lagunek lan egitxen zeuen, txandaka, zortziña ordutan. 24 ordutan egoten ziran jelia egin eta egin, gelditxu gabe, Ondarrua eta Mutrikuko bezeruek eskatutakuari erantzuteko.

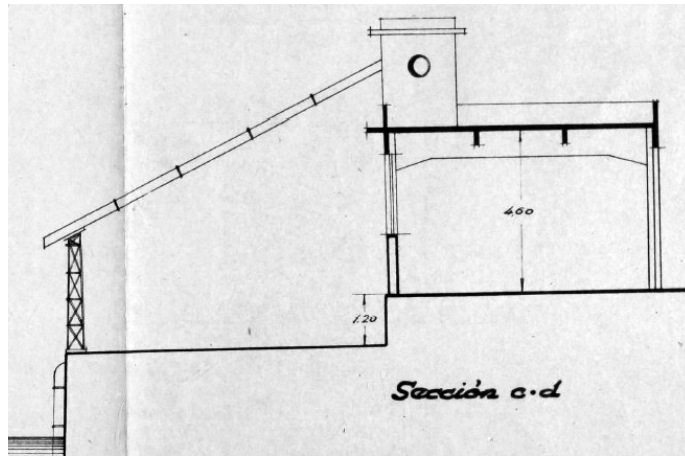
Azkue jela-fabrikia, 1936ko planua

Batez ere azkuetarren negoziua bazan ere, Antsomendi baserriko Antonio eta Aniceto Lizarzaburu ere ibilli ziran jela-fabrikari. Kamioi txiki bat zakaen, eta harekin ibiltzen ziran jelia karriatzen, txikitzen...

Jela-fabrikari motordun konpresore batek amoniakua lanian jarritxa jeltzen zan ura. Burdiñazko 10 tubo ibiltzen ziran moldetzat, metro bete altuerakuak eta 30 cm inguruko zabalerakuak. Ura jeltutakuan, izotz blokiak bertan zauken depositxo edo biltegi batera eruatzen zitxuen. Jela-bloke harek alkarri ez pegatzeko tabillak edo egur zatixak erabiltzen zitxuen. Oso-osorik eruatzen zitxuen izotz-bloke harek Ondarrua eta Mutrikura.

Ondarruan ere bazauken almazena, jela-barra harek pixka baten eukitzeko eta trituradora batekin txikitzeko. Izotza txikitutakuan moillara eruatzen zeuen barkuetara sartzeko. Biltegi hori egitxeko 1940. urtian, Francisca Rementeriak (1867-1955) —Gregorio Azkueren alargunak eta beste Gregorio horren amak— hala eskatu zion Ondarruko udalari, “*una cámara depósito para hielo procedente de mi fábrica de hielo de Motrico, con destino al abastecimiento de vapores de pesca y pueblo en general*”.

Ondarruan bezela, Mutrikuko portuan ere lokal txikixa zauken jela-blokiak txikitzeko, astilleroko moillan. 1945ian Mutrikuko Arrantzalarien Kofraixak Udalarari eskaera bat egin zion: azkuetarrei mesedez eskatzeko Mutrikuko barkuek lehentasuna eukitzeko beste herrixetako barkuen aldiari, “*que el hielo fabricado en su factoría tenga la prioridad de ser surtido a nuestra flota máxima en esta época de verano, recalando dispongan de una reserva de unas 30 toneladas para las necesidades apuntadas para los meses de junio, julio, agosto y septiembre pues triste privilegio*”.

Portuko jela-fabrikia, 1949ko planua

sería que mañana al regreso parte de nuestra flota no se contara con hielo y en cambio este material fuera cedido a los barcos forasteros”.

Lehelengo Ondarruko negoziua amaitxu zakuen bertako Kofraixak jela-fabrika berrixa egin zoanian, eta Mijoko jela-fabrikak 1948rako jardueria utzitza zakan. Azkueta-rran jela-fabrikak 11 urteko bizitza izan arren (1936-1947), ederki erakusten digu famelixa horrek negoziuetarako izan zuen trebezia. Gaur egun, ekintzailliak edo *enprendedoriak* esango giñoke.

Portuko jela-fabrikia

1949ko ekaiñian Mutrikuko udalak Juan Domingo Arrillagari, Markiñako “Saltos de Río Ondarroa SA” enpresako zuzendari gerentiar, jakiñarazi zion onartzen zoala hillabete lehenue eskatutakua: Mutrikuko Astilleroko moillan jela-fabrikia egitxia, “*la construcción de una fábrica de hielos en el muelle del Este*”.

1950eko maiatzian eraikuntza-lanak amaitxu ziranian, herriko ura hartzeko baimena eskatu zeuen, baiña udalak ez zixuen onartu, “*...teniendo en cuenta la poca cantidad de agua de que se dispone para atender en regulares condiciones al abastecimiento local [...] y muy especialmente en las épocas de estiaje cuando es necesario lógicamente mayor consumo*”. Bestelako urik ezin zeikenez ibilli, mendixan behera zatorren erreka uda hartzen zeuen, eta eurixa egitxen zoanian, urak bezela, jeliak ere kolore illun samarra hartzen zonan. Urtietan ibilli ziran hola, harik eta herriko ura erabiltzen hasi ziran arte.

Lehelengo urtietan, azkuetarren jela-fabrian ibillitxako Antonio eta Aniceto Lizarzarburuk jardun zeuen lanian portuko jela-fabrian, ordurako bazauken-eta esperientzia jela kontuetan. Beste jela-fabrian bezela, hamen ere uda aldian, gau eta egun egoten ziran lanian; hirulangille ibiltzen ziran txandaka. Lehelengotan, Aniceto Lizarzaburu “*Antsomendi*”, Alfonso Etxabe eta Raimundo Basterretxea “*Txordo*”. Gerotxuo, *Antsomendik* laga zoanian, Pedro Uranga “*Gorriko*”, eta azken horren ondoren Alejandro Mendizabal “*Moreno*”...

Azken horrek, Alejandro Mendizabalek (Mutriku, 1929), 1965etik 1991ra arte lan egin zonan bertan. Azaldu digunez, jela-fabrikiak bi altura zakazen, behian hiru konpresor zozen, eta aldameneko tubuak amoniakuaren bitxartez hotza ematen zonan. Portuko jela-fabrian ere, Mijokuan bezela, jela-barrak egitxen ziran. Mutrikuar askok oraindio ere goguan eukiko ditxue 25 kiloko barra haundi harek. Trapezio formia zauken: 80 cm luze, 10 cm lodi, eta zabaleran goixan 40 cm eta behian 30 cm. Izotz-barrak, apropos egindako burdiñazko 10 moldetan egitxen ziran. Egunian, altuenaz ere, 12 tona jela egitxen zeuen.

Jela-barrak montakargasian sartu eta goiko pisuko almazenera igotzen ziran. Bertan, pillatuta gordetzen ziran; gehixenez ere, 110 tona sartzen ziran goiko pisuan. Goiko biltegixa betetzen zanian, beheko pisuan ere pillatu zeiken jelia, 80 tona. Goiko jelia nahixo izaten zeuen erostailiek, zintxa baten bitxartez trituradorara juaten zalako, eta behin txikitxutakuan zuzen-zuzenian barkura. Aurrian tubua jartzen zan eta muturrian konilla. Beheko jelak lan haundixagua ematen zonan. Beheko trituradoratik karro batera botatzen zan, eta handik moilla muturrera eraman bihar, gero kubiartara bota...

Kontuan hartu bihar degu, gerra ondorengo lehelengo urtietan barku askok egunian-egunian egitxen zeuela juan-etorrixa itsasora. Harek ez zeuen jelarik bihar.

Raimundo Basterretxea eta Alejandro Mendizabal

Baiña egun batzuetarako (8-14) juaten ziranek, bai. Gaiñera, 1950eko hamarkadan barku haundixaguak —bodega eta hozkaillu haundixagokuak— egitxen joan ziranian... izotz asko bihar zan. Barku bakoitzak 12, 14, 18, 20... tona jela hartzen zonan, eta Mutrikun 21 barku egotera ailelatu ziran, atera kontuak!!

Jela haura itsasorako bakarrik ez, lihortarrek ere erosten zeuen, batez ere tabernetarako, baitxa arrain-saltzailliek ere. Santiago Ozkorta “*Kotxorro*” lehelengo eta Valentín Iñarra-Iraegi geruago, astua eta karro txikixa hartuta, kalerik kale ibiltzen ziran jelia partitzen, barra bat, barra erdixa...

1982. urtian Kofraixa berrixa egin zanian jela-barrak egitxiari laga egin zakon eta *eskamia* egitxen hasi ziran. Eskamia egitxeko izotz-makiñaren paretak hozten dira, eta gero bueltaka dabillen kutxilla batek dana ebakitzen deu. Halaixen, solte-solte geratzen zan jelia. Eskama-jelak ixa-ixa ez zonan lanik ematen, alde ederra jela-barren aldian!

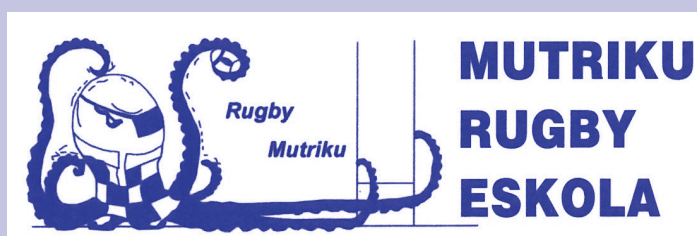
2002ko martxuaren 13an Kofraixa berriak su hartu zonan eta izotza egitxeko eta pillatzeko “silua” kaltetu zan. Haura kendu eta eskamia egitxeko beste makiñatxo bat erosi zeuen, askoz txikixagua. Ordurako, baiña, oso jela gitxi bihar zan, Mutrikuko barkuek oso jela gitxi erosten zeuen, akaso galiziarak udaberri aldian antxuaren kosteran hurreratzen ziranian... 2009. urterako, galdu egin zan ziharo jelia egitxia.

Mijoko eta Portuko jela-fabrian egondako eraikiñak tente doz oraindio. Aldamenetik pasatzen zarenean, euki eizue goguan 1936txik hona makiñatxo bat jela atera dala bertatik, batez ere, atun edo hegaluzia fresko-fresko aillatzeko gure portura. x

Josu Larrañaga Arrieta

HAUR ETA GAZTE UGARI RUGBY TOPAKETAN

Eguraldiak lagundu ez arren, gogotsu jolastu zuten errugbilari gazteek otsailaren 5ean ospatu zen topaketan. Guztira 170 errugbilari bildu ziren, eta izugarrizko maila eta adorea erakutsi zuten zelaian. Nesken taldeek eman zioten hasiera topaketari.

Aurten bigarren urtea da Mutriku Rugby Taldeak (MRT), Gipuzkoako Errugbi Federazioarekin batera, gaztetxoek topaketa antolatzen duena. Iaz bezala, aurten ere 10 urtez azpiko eta 12 urtez azpiko jokalariek bildu ziren zelaian. Guztira 170 bat jokalariek aurkeztu ziren, horiek hainbat taldeetako kideak: Donostiako Bera Bera eta Atletico San Sebastian, Hernani, Gasteizko Gaztedi, Eibar eta Mutrikuko bi talde. Jardunaldiaren helburua errugbia indartzea eta praktikatzeko da, izan ere, azken urteetan indartzen doan kirola da.

Mutrikuko taldeak ibilbide luzea ez izan arren, hiru urte besterik ez baitira igaro taldea sortu zenetik, maila polita erakutsi zuen. Hala eta guztiz, gure herrian errugbia batzuentzat ez da kirol arrotza, izan ere, errugbirako zaletasuna ez baita gaurkoa; badu bere historia. 1984an sortu zen Mutrikun errugbia eta hamabi urtetan mantendu ziren. Hainbat jokalariek pasatu ziren Mutrikuko taldeetik, eta jokalariek haiek batzuk dira gaur egun berriro errugbia berpiztu eta topaketa hau bigarren urtez ospatzea posible egin dutenak. Taldea sortzeko bultzada emateaz gain, jardunaldi hauek aurrera eramateko izugarrizko lana egiten ari dira.

Hain zuzen ere, antolakuntza aldetik, berdegunean egon ziren talde guztiek jolastu ahal izateko, eremua egokitu beharra izan zuten lau zelaitan banatuz; horietatik bi zelai 10 urtez azpiko jokalarientzako moldatu zuten. Epaileak Gipuzkoako Federazioak ekarri zituen, eta jardunaldiari bukaera, kirol honetan ohikoa den bezala, hirugarren denborarekin eman zioten. Bertan bildu ziren ume, epaile, entrenatzaile, guraso eta antolatzaileak. Hotzari aurre eginez giro ezin hobean bukatu zuten errugbizale guztiek.

Azken bi urte hauetan mutrikuarrak Gipuzkoako federazioak antolatzen dituen topaketetan parte hartzen dabilta; urtean hamar bat egiten dira. Eta, bi data egokitu zaizkio Mutrikuko taldeari: lehena, otsailak 5ean egin den hori, eta, bigarrenak **martxoaren 12an**. Beraz, berriro ere errugbiaz gozatzeko aukera paregabea izango dute Mutrikuko eta inguruko errugbizaleek. x

Jon Azpillaga Urrutia

Pasaia, 1935 - Mutriku, 2017

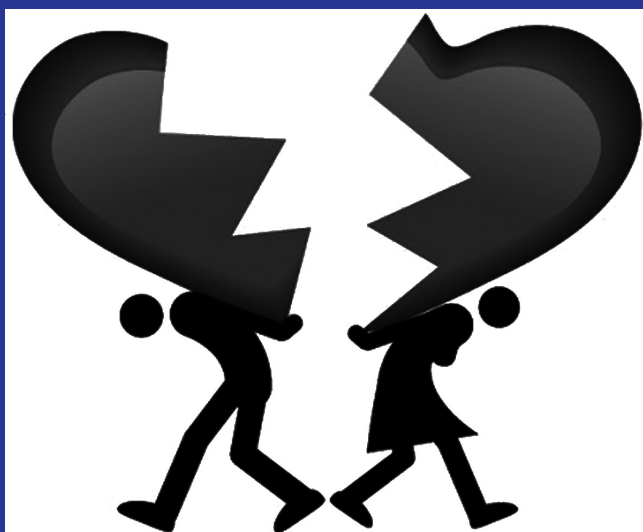
Berrogeita bi urte damazkit
ia-ia bizi dena
emazte on bat han hartu nuen
ta izan da ondorena
hainbeste urte igarotzeko
Jaunak eman dit kemena
eta Mutrikun nik emango det
seguru nere azkena.

(Elorrion, 2002an)

Adarrak jarri eta barkamen eske? Bai, zera!

Kaixo, lagunok! Ondokoagatik idazten dizuet: emazteak eta biok urte piloa egin dugu elkarrekin. Pasa diren Gabonetan jabetu nintzen emaztea ez zela guztiz fidela. Bere ordenagailua erabili behar izan nuen eta, Facebook-a irekita zeukanez, irakurri behar ez nuen zerbait ikusi nuen... Gaiaz galdetu nionean esan zidan fantasia hutsak zirela, bazekiela gaizki zegoela horrela ibiltzea baina ni ez nintzela batere goxoa eta adeitsu elkarrekin gaudenean. Zer egin behar dut orain? Urte piloa daramagu!

Lehenik eta behin, frenoa bota beharra daukagu. Izan ere, bota diguzun galdera bakarraren erantzuna zuk zeuk aurkitu beharreko zerbait izan beharko da. Eta bide honetan gure paper bakarra izan daiteke egoera kontatzerakoan eman diguzun informazioa aztertuz eta honen harira galderak eginez zu erantzuna aurkitzen laguntzea da.

Jende askok esaten ditu esaldi erabakigarriak azkarregi: “nolatan utziko duzu hainbeste urteren ostean?” edota kontrako: “fideltasun eza ezin daiteke inoiz ahaztu ezta benetan barkatu ere ez!”. Ordea, esaldi hauek ez datoz beti bat gure pentsaera konkretuarekin, ezta gure maitasun istorioarekin ere ez.

Lehenik pentsa ezazu: zerk mindu zaitu gehien? Facebook bitartez izandako harreman horiek, hasieran elkarriketak ikusterakoan irudikatu zenuen istorioa, hauek izateko adierazi duen arrazoia...? Zure konfiantza oso maila desberdinetan minduta suertatu ahal izan da gertakari honengatik eta egoera eta min bakoitzak oso ondorio desberdinetara eramán gaitzake.

Dena den, argi gera dadin, honen bitartez ez dugu adierazi nahi beti bigarren eta hirugarren aukerak eskaintzen ibili behar garenik, baizik eta gure emozioei arreta ezarri behar diegula.

Adibidez, “urte asko elkarrekin” egon zare-tela esaterakoan, zer adierazten ari zara? Ez duzula uste horrelako gauza batek hain harreman luze eta egonkorra hautsi beharko lukeenik? Edo beste honen antzeko harreman luze eta asebetegarririk izateko gai ikusten ez zarela? Bigarrenagoa balitz, seguruenik zure dependentziez gogoeta egin beharko genuke...

Argi dagoen kontu bakarra da zure emozioekin hitz egitera eseri behar zarela. Ez auzokoare-narekin, ezta lagunik gertukoenarekin, baizik eta zureekin. Hauetan egongo da erantzunaren gakoa. Honetarako, har ezazu denbora zuretzat, identifika itzazu zure emozioak era egokian eta ez utzi beldurrek zuk ezer jakin gabe gida zaitzaten. Hauetaz kontziente izanik zure helburuak marraz itzazu eta honekin bat datozen ekintzak aurrera eramán itzazu.

Animo eta, lasai hartu, seguru aukerarik ho-berena hartuko duzula, edozein delarik ere! x

Galderak edo zalantzak argitzeko: sexuenea@gmail.com

HANDITZEN, HANDITZEN, TXANTXANGORRI HANDITZEN...

Sare sozialetan aurrerapen txikitxoak egin arren, ondorengo lerroetan, Txantxangorriko kide berriak, eta zuon haurren hezitzaile izango direnak, apur bat gehiago ezagutzeko aukera izatea da helburua ondorengo idatzian. Gogoratu, aurreko hilabeteen aipatu bezala, ideia, iritzi nahiz gomendio berririk otuz gero, gugana jotzeko; bai emailaz, bai sare sozialen bitartez. Desiatzen gaude, ideia eta ahots ezberdinak entzuteko, hala, nolabait, herritar denen gustuko diren ekintzak aurrera eramateko aukera aparta ikusten baitugu.

1. Zergatik erabaki duzue Txantxangorri Aisialdi Taldera etortzea?

Batzuk irakaskuntza munduan lan egiteko asmoa dugulako eta haurrak oso gogoko ditugulako, beste batzuk haurrekin nola moldatuko diren jakiteko edo esperientzia berri bat bizitzeko, ondo pasatzeko, txikitan hainbeste gozatutakoa berriz bizitzeko... Askok garez, hainbat arrazoi ezberdin daude.

2. Zer da bertatik espero duzuen edo zein da zuen nahia?

Batez ere ondo pasatzea, bai haurrekin, bai taldeki-deekin. Haurrekin nola jokatu ikastea esperientzia-dun begiraleengandik eta baita guk txikitxan egiten genuen bezala haurrek gurekin momentu onak pasatzea.

3. Zer da zuek taldeari eman edo transmititu nahi diozuen?

Idea berriak, alaitasuna, gogoak...

4. Gaztetan taldean ibilitakoak zarete?

Gehienok bai, eta hori izan da gutako askok taldean sartu nahi izatearen arrazoia.

5. Zein sentipen sortarazten dizue aspaldi batean zuen begirale izandako horiek orain zuen parekide izango direla jakitean?

Askok ez genuen koinziditu haur giñela, baina batzuentzat oso egokia da, izan ere horiengandik ikasitako joko ezberdiñak orain badakizkigulako eta ez delako hutsetik hastea bezala, haiek guri irakatsitakoa gure barnean baitauek.

6. Oraindik ekintzarik ez duzue eraman aurrera, baina bai aritu zarete formakuntzan. Nola ikusi zenuten zeuen burua?

Ba hasieran lotsatuta geuden gehienok, zer espero genuen jakin gabe. Hala ere, jokuen bitartez geure buruez barreegiten hasiginen eta lotsa apur bat galtzen. Barrepiloa egiten genuen bai formakuntzan bai gure lehen batzartxoan eta poliki-poliki konfidantza hartzen joango garelakoan gaude.

7. Nola hartu zintuzteten?

Egia esan, oso ondo. Guztiak saiatu ziren gu taldean integratzen eta lotsak alde batera uzten.

Karnabaletan hitzordua dugula gogoratu!

e-posta: txantxangorrixak@gmail.com

Txantxangorri Aisialdi Taldea

aparra

Jantziak eta pitxiak

Gazte eta helduentzako moda,
eskaintza berria prest daukagu!

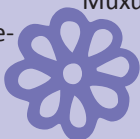
Erdiko kalea, 29 Tel.: 943 60 45 94

hitza

herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

Etxeko sorgiñak
4 urte haundi!
Zorionak eta matxo
haundi bat!

Zorionak gure etxeko
printzesari! 2 urte
dagoeneko!
Muxu pillo bat zure-
tzat!

Igartzen da zuen eguna ondo pasatu dezuela
parre eta algaretan!
Muxu handi bat etxeko guztion partez!

Zorionak gure sorgintxo!
Osaba-izeba, Oier, lune
eta Nadeththen partez
muxu handi bat.

Zorionak etxeko
printzesari, familiko
danon partez 10
muxo potolo!

Zorionak bikote! Jarraitu esazue beti bezalako kirolzale. Matxo handi bat familiako guztien partez!

Zorionak eta musu-
txu goxo-goxoak!!!
Luken eta Vane

Zorionak gure etxeko
printsesiari. 9 urte!
Patxo haundi bat
etxeko danon partez!

Gure mutilak lau urte handi! Zorionak! etxeko danon partez, muxuak eta besarkada handi bat!

Dagoeneko 5 urte
potolo! Zorionak
etxeko printzesari
Lide, aitatxo eta
amatxoren partez
Muxutxu!

Sevillako gure mu-
trikuarrari zorionak
martxoaren 3an
bere eguna izango
delako. Musuak
amona Emilik!

Zorionak lehengus!
Guk erregalua ta
zuk pastelak, bale?
Buon compleanno,
cugino!!

Zorionak amona! Ta
zuk bazkaixa, bale?
Guk erregalua eka-
rriko deu
Buon compleanno,
nonna!!

Bikote-mikote!
Zorionak eta
muxuak lagun eta
familixako guztien
partez! Ondo igaro
dezazuela zuen
urtebetetzean.

Argazki bat eta testu laburra bidali:

whatsapp bidez: [635748393](https://wa.me/635748393)

buzoian: Kalaputxi - Barrenkale 12, behean
eskura: Ansorregi zapata-denda

Lekeitio, 1937ko 7otsaila
 Gipuzkoako herrietatik bialdutako andrak eta umeak, zain.
 Horien artean, mutrikuarrak.
 (Arantxa Urreizti Bullainek utzitako argazkia)

Bentalekua
 1968ko udaberriko benta
 (Martin Ruiz Larreinak
 utzitako argazkia)

ANSORREGI
 oinetakoak

erdiko kalea 9
 mutriku
 943 60 33 42
 agerretxo@gmail.com

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINTZAKO BOTIKAK

(gaueko 10ak arte)

OTSAILA

20tik 23ra Lasuen Elezgarai

24tik 26ra Lon Apraiz

zapatu (25) goizean, Lon Apraiz

27 eta 28 Hiart Burgoa

MARTXOA

1 eta 2 Hiart Burgoa

3tik 5era Amaia Zalduegi

zapatu (4) goizean, Lasuen-Elezgarai

6tik 9ra Lon Apraiz

10etik 12ra Lasuen Elezgarai

zapatu (11) goizean, Lasuen-Elezgarai

13tik 16ra Amaia Zalduegi

17tik 19ra Hiart Burgoa

zapatu (18) goizean, Lon Apraiz

20tik 23ra Lasuen Elezgarai

Gaueko 10etatik aurrera: Ana Mandiola Acha · San Agustin kalea 3 · Eibar

MENDI IRTEERAK

martxoak 12

Areso-Ulizar-Areso

apirilak 9

Urdiain-Urbaša-Pilatosen
balkoia-Bakedano

Burumendi Mendi Elkartea

INAUTERIAK

OTSAILAK 24, barixakua

16:00 Kalejira Pikomelatos eta
Banda Txikiarekin

17:30 Txiki Txef tailerrak
Beheko plazan

OTSAILAK 25, zapatua

11:00 Txan Zirkoa

Txantxangorrirekin

13:00 Kalejira Dantza Taldea,
Txistulariak, Soinu-joleak
eta Akelarre Antzerki T.

17:00 Kantu Kolore berbena
Miruaitz pilotalekuan

18:30 Mutrikuko Dantzari
Garaikideen erakustaldia

19:00 Kalejira Pikomelatos eta
Txarangarekin,
Miruaitzen hasita

20:00 Iluntzeko Disko Dantza
Beheko plazan

23:00 Gaueko Disko Dantza
Beheko plazan

KAMARA-MUSIKA ZIKLOA

MARTXOAK 18, zapatua

Haydn eta lagunak

Musikalis Ganbara

Abesbatza

Komenduan, 7etan

MARTXOAK 25, zapatua

EASO Abesbatza

Parrokian, 7etan

APIRILAK 8, zapatua

Nerea Arriola eta

Esther Barandiaran

Biolina eta Pianoa

Komenduan, 7etan

Mutrikuko Udala
Kultura

martxoak 4, zapatua

Gipuzkoako herriarteko

Bertsolari Txapelketa

Gaztetxean 17:00etan

martxoak 5, domeka

Mendi-irteera gazteentzat

Ziñuako kobazuloetara

Goiko paradan 9:30etn

martxoak 19, domeka

Bandaren Udaberriko

kontzertua

Zabielen, eguerdian

martxoak 19, domeka

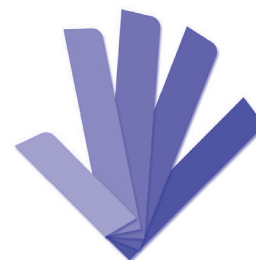
Zine Forum: NO

Zabielen 7etan

martxoak 31, barixakua

Laburbira. Film laburrak

Zabielen 22:00

GURE ESKU DAGO

MAIATZAK 7
HERRI GALDEKETA

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960

Mug: 659 879 268

ALKOLEA
ARDOTEGIA

Jon Andoni Basurko Pagoaga

Tel.: 943 60 35 99
alkolea.edariak@gmail.com
Barrenkalea, 2 - beheka 20830 Mutriku

Edariak
eta gehiago...

Nik

*nire etorkizuna
eraikitzen dut*

Metodologia kooperatiboa

Teknologia berriak

Hezkuntza praktikoa

- *Batxilergoa*
- *Lanbide heziketa*

Erdi maila

- Beroa sortzeko instalazioak (iturgintza, eguzki instalazioak, gasa)
- Mantenimendu elektromekanikoa

Goi maila

- Administrazioa eta finantzak
- Automatizazioa eta robotika industrialak
- Mekatronika industrialak
- Fabrikazio mekanikoko produkzioaren programazioa
- Ekoizpen prozesuak eta kalitatea Elikagaien Industrian
- Efizientzia energetikoa eta eguzki energia termikoa

Orratsaldez

- Web Aplikazioen Garapena
- Mekatronika industrialak

Etorkizuna eraikiz

Markina-Xemein · 94 616 90 02 · info@leartik.com · www.leartik.com

E M A K U M E A R E N
N A Z I O A R T E K O E G U N A

OTSAILAK 24, ostirala
"Ni ere feminista naiz".
Herriko gizon feministei
zuzendutako bideo grabaketa.
arratsaldeko 19:30ean, EMA Gunean

MARTXOAK 5, igandea
"Miss Escaparat" Zine Forum
arratsaldeko 19:00etan. EMA Gunean

MARTXOAK 8, asteazkena
Elkareratzeta Goiko Plazan
arratsaldeko 18:00etan

MARTXOAK 9, osteguna
Kafe Tertulia, Alicia Satueren eskutik.
arratsaldeko 18:00etan, EMA Gunean

MARTXOAK 11, larunbata
"Pala txapelketa" emakume palistekin
arratsaldean, Miruaitz Frontoian

MARTXOAK 16, igandea
GARAIZ IKASI Txotxongilo ikuskizuna
BIHAR taldearen eskutik
arratsaldeko 18:00etan. Zabielen

MARTXOAK 19-26
Sexologia saioa
DBH 1 eta 2, 16:00-18:00
DBH 3 eta 4, 18:00-20:00
EMA Gunean, IXA Sexologia eskolak

MARTXOAK 26, igandea
Ipuin kontaketa helduentzat:
Limondoak, mitxoletak eta boleroak
Amaia Ariaran kontalariaren eskutik
arratsaldeko 19:00etan. Zabielen

APIRILAK 7, ostirala
Iluntzean, Gaztetxean
"Erradikalak gara" ikuskizuna
Bea eta Aneren eskutik.

APIRILAK 8, larunbata
Rap-etik "Jabekuntza feminista" tailerra.
Nerea Loron "La Furia"ren eskutik
goizeko 10.30etatik-14.30, EMA Gunean

APIRILAK 20, osteguna
Hitza: "Transexualitatea"
Chrysalis taldearen eskutik
arratsaldeko 18:00etan, EMA Gunean

ANTOLATZAILEAK: Gazteleku, Gaztetxea, EMA, IXA Sexologia eskola, Hezkidetza Taldea (Ikastola, Institutua, San Miguel, Guraso elkarte, EMA, LOMCeren kontrako taldea) eta Udala.

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU

☎ 943 60 31 86

gorritxuautoak@hotmail.com

- ✓ **ITV**
- ✓ **DIAGNOSIA**
- ✓ **ELEKTRIZITATEA**
- ✓ **MEKANIKA**
- ✓ **GURPILAK**
- ✓ **MANTENIMENDUA**

***Aurrekontuak
konpromiso
gabe***

Autoa nahi duzun tokian jaso eta itzuliko dizugu